

ЭНСИЭЛИ

Нам улууһун хаһыата — 1935 сыл алтынны 5 күнүгэр төрүттэммитэ

Тыл — омук баар-суох сыаннаһа уонна быстыспат бэлиэтэ. Хас биирдии норуот бэйэтин ураты майгыннаах культуратын, үгэстэрин, тылын харыстыыр сувереннай бырааптаах.

Саха Республикатын Тыл туһунан Сокуонуттан

УЛУУС ДЬАҤАЛТАТЫН ОТЧУОТА

Интэриэстээх кэпсэтии

Хатырыкка улуус дьаһалтатын отчуотугар элбэх киһи кытына уонна дүүлүннүгэ көхтөөхтөрүн көрдөрдүлэр. Ыйыты, кэпсэтин утум-ситим барда. Бастакынан тыл эппит участковой балыһа сэбиэдиссэй Аграфена Денисовна Гермогенова, балыһа ақылаата оһуһуллубутун, аны ититэр системата, үрдэ, сарайа хаалбытын бэлиэтээтэ. Квартальной котельнай газоконденсакка киллэртэритин иһин олохтоох дьаһалта баһылыгар Егор Николаевич Собакинга махтанна.

80 саастаах пенсионерка Евдокия Алексеевна Слепцова тыл ветераннарын пенсияларын сэри кыттылаахтарын пенсияларын тэҥниргэ туруоруоста. Бу ытык кырдыас пенсията кыра, оттор маһа, сиир арыта суох. Үүт туттарбыппыт, онтубут харчыта ханнаһый? диир ыйытыгыгар тыа хаһаайыстыбатын управлениетин начальнига Г. П. Сысолятин эппиттээтэ: 9,6 млрдтан 6-тата кэлиэхтээх.

Инженер-электрик Гаврил

Дмитриевич Попов Уедэйгэ, 1 Хомуустаахха, Даадарга электроэнергиянан туруктаахтык хааччыллыта быһаарыллар эбит. Оттон биһиэхэ Чаанньыктаах уулуссага уот суох, үс сыл буолла. Егор Николаевич ооппут үстүү суукка барар, контуруолаһын дии улуус дьаһалтатыттан көрдөстө.

Саха тылын учуутала Семен Никифорович Иванов улуус дьаһалтатын ыарахан кэмгэ үлэтин үчүгэй ортонон сыаналаахха диир этин киллэрдэ. Саамай тыын боппуроспут уот, маһы кэрдии, тийин төлөмөтөбө икки сыл буолла. Коммунальнай өңө сокуона сотулла илэк. Пенсия сокуона биир киһи баһатынан тобо уларыйда? Уот тобо барар? Коммунистар сабана барбат этэ. «Саха» НВК-ны көрүүнү быһаарарга уолдыаста. Конституцияга үөрэх, эмп босхо диир суруллубута, дынгэр харчы бытыгар эмтэнэбит. Уоппут наһаа хараһа, ТЭН наһаа элбэх. Ону тохтотуохха.

Ити этингэ хардаран, до-руобууа харыстабылын

улуустаагы управлениетин начальнига В. В. Макаров: Медцентрга шприцтаах, иннэлээх киирээтин, балыһа аһа төлөбүрдээх буолуоһа, 2-3 күн аһаталлар үһү. Быһаһынан аныһыллыбыт, эчэйбит бэйэтин суотугар эмтэнэр диир соһутта. Өрөмүөнүнэ турар балыһа сотору үлэбэ киириэ, иккис мэдиэмэнгэ неврологической отделение арыллыа диир үөртэ.

Екатерина Семеновна Заровниева, оһо садын сэбиэдиссэй харчы суоһар амбарнай кинигэ абыраллаабын ыйда. Капитальной өрөмүөнү үһүс сылын туруорсабын. Саамай ылдыар миэстэбит — коммунальнай өңөлөр. Маһа суохтарга саатар чох талона биэрэххэ. Кууһунабыт инчэбэй маһынан оттуллар. Оболор угууар танаастарын уоран иэдэтиилэр.

Анна Кирсановна Романова, экология педагога дьон-сэргэ доруобуйата үчүгэй буоллабына, норуот үчүгэй буолар диир бэлиэтээтэ. Балыһабыт сэбиэдиссэй сүүрбэттэн таһа сыл үтүө суобастаахтык үлэлээтэ, аакка-

суолга түһэриэххэ. Ыарыны сэрэтэр үлэнэн дьарыктаннаахха. Эмтирдээбэр ордук диигэ.

Кулууп сэбиэдиссэйэ Праксovia Дмитриевна Дорофеева кулууп тутуллубута 30 сыл буолбутун, капитальной өрөмүөн 1998 сылга көрүллэрэ наадалааһын туруоруоста.

Отчуоту дүүлүһүнүгэ өссө кытыннылар: Д. Г. Ядрихинская, социальнай педагог, Н. И. Сивцев, ветераннар сэбиэтэрин председателэ, Н. А. Шадринна, инбэлиит, зоотехник, Т. А. Карамзина, оһо садын нитэччигэ, С. С. Лукинов, социальнай педагог, С. Н. Павлова, пенсионний фонда агеһа, К. Д. Федорова, пенсионерка, В. И. Левин, баһынай хаһаайыстыбатын үлэһитэ.

Кэлэр 1998 сылга ЖКХ-ларга 20—25 %-наах приоритет бэриллэр. 1997 сылга учуугаллар уонна эмп үлэһиттэрэ бастакы суортаах буоллахтарына, эһиил ЖКХ-лар бастакы суортаныхтара. Ититэр система базатын бөвөргөтүүгэ өй-санаа туһаайыллыа.

Улуус дьаһалтатын отчуота ортонон сыаналанна.

А. ВАСИЛЬЕВ.

ТЕЛЕГРАММАЛАР

Бу күнүгэр Ил Түмэн республика палататын председателэ Ларионов Егор Михайловичка манньык ис хоһоонноох телеграммалар кэллилэр:

«Уважаемый Егор Михайлович, сердечно поздравляю с днем рождения. Искренне желаю доброго здоровья, счастья и благополучия Вам и Вашим родным и близким.

Председатель Совета Федерации Федерального собрания РФ Е. СТРОЕВ».

«Уважаемый Егор Михайлович!

Примите мои искренние поздравления с днем рождения, Рад видеть Вас на посту председателя палаты республики Государственного собрания (Ил Түмэн) РС(Я). Под Вашим руководством депутатами проводится большая работа по формированию законодательной базы республики, приведению ее в соответствие с требованиями времени. В том, что республика уверенно заняла место лидера среди северных регионов России велика роль и Вашей палаты. Желаю Вам новых успехов на ответственном государственном посту, крепкого здоровья, настойчивости, оптимизма и большого личного счастья.

С уважением зам. председателя Государственной думы РФ А. ЧИЛИНГАРОВ».

Манньык ис хоһоонноох телеграммалар өссө Самарскай кубуерүнэ Думатын председателэ Л. Ковальскайтан, Федерация сэбиэттэргэ Россия президентин бэрэстэбиттэлэ А. Слываттан, Россия Федеральнай мунһабын федерация сэбиэтин председателин солбууааччы О. Королевтан кэллилэр.

Газ кэлэрин туруорустулар

Бу күнүгэр улуус дьаһалтата тохсус нэһилигэр Бөтүнгэ тийэн отчуоттаата. Үгэ курдук, отчуоттуур дакылааты улуус баһылыга А. Н. Ядрев оһордо. Ол кэпсэтин ыйытыларга киирдилэр.

Кэниги кэмгэ ханнык бабар тыа нэһилигэр чоһунаан, оттук маһынан хааччыллы сытытык турар буолла. Бөтүнгэ да элбэх ыйыты итиннэ бэрилиннэ.

Үүккэ көрүлэр дотацияба балырынын тиксэбэтэхтэрин быһытынан, бөтүнгэр быһылгы «өлүүлэрин» биэрэллэрин туруорустулар. Тыа хаһаайыстыбатын управлениетин начальнига Г. П. Сысолятин үп кэлэн эрэрин ахтан туран, «эһиэхэ квотанан биэрэхпит» диир эрэннэрдэ. Бурцевка туттарыллыбыт үүт дьылбатын түмүктүтэн ыйыталаһпыттарыгар «киһиэхэ 90 т. квитацияланаахтаах үүт сытар. Иннэ курдук сүппүт киһи буолла, бу үүт бирнэмэтигэр доку-

муоннамматара, дотация көрүлүбүт кутталлаах» диир быһаарда.

Маны сэргэ сорохтор бэйэлэрин кыһалбаларыгар тохтоотулар, улуус баһылыгар, дьаһалта отделларын начальниктарыгар араас ис хоһоонноох ыйытылары биэрдилэр.

Бу кэнииттэн кэпсэтингэ киирдилэр. Оскуола учуутала Кугданов М. Ф. сорох нэһиликтэргэ газ киирэриннэ, чоһунаан хааччыллыга балаһыанһа эчпичин оннугар ыраан иһэрин салалта сатаардык дьаһанарыттан таһарын бэлиэтээтэ, инникитин маны тосту көрүнэргэ баарда. Бу күнүгэ диири бөһүөлөккэ улахан тутуу бабарбатаһын уонна кэлэр сылга Бөтүг капитальной туууга киирбэтэһин этэн туран, уруккуттан туруорсар туруорсууларын, спортивнай саала туугутун салгырын наадалааһын аахта. Оскуолаба, кулуупка капитальной өрөмүөнү туруо-

руста. Маай алаһын дьээтэ-уота сыһа ыскайданарын, нэһилик дьаһалтатын үлэтигэр көстөр кээкэ итэ-вэстэргэ тохтоото.

М. И. Оконешикова Бөтүнгэ «газ киирэрэ булгучу наадатын» ахтан туран, кэлэр сылга бу үлэни сабалыры туруоруоста.

Олохтоох культура дьээтигэр сага үлэлээн эрэр Р. В. Дмитриева нэһилиэһиннэ, ычат сынһанар суос-соһоту кулууп дьээтэ аварийнай туруктанан, сорох өттө сабыллыбытын эттэ. Аны аппаратуранан хааччыллы быстар мөлтөөтүтэн, М. К. Аммосов юбилейин, Сага дьылы киһилии ылбат балаһыанһаламмыттарынан, көмөлөөллөрүн туруоруоста.

Оскуола директора П. Р. Михайлов балаһан ыйын санатыттан оболору үөрэтэн, аһатан барбыттарын, ол ээрэри аскыт ассортимена аһыах, биирдин оһоһо иһиттээх буолуохтаах диир маһыптаан, остолобуой са-

быллыаһыттан, оболор күн бүгүн аһаабаттарын эттэ. Харчы кэлбэттигэр үгүстөр иһити атыһаһар кыахтара суоһун, санэпидстанция үлэһиттэрэ төһө да кытаанах ирдэбиллээхтэрин иһин, бүгүнгү олоххо сөп түбөһэрдик сыһаннаһахтарын бабарда. 7 штата сарбыллыбытын түмүгэр, оболордоох аһардас иһэ, оскуоланы сага бүтэрбиттэр үлэтэ суох хаалбыттарын, инникитин бу учуокка ылыллыан бабарда. Итиннэ сэргэ чох, оттук маһын проблемаларыгар тохтоото, уонна нэһилиэһиннэ тугу да көрөйбөккэ туран гаһы киллэртэринэ этэ диир эттэ.

Тыл эппиттэр үгүстэрэ газ кэлиитэ, киириитэ тын суолталааһын бэлиэтэтиилэр, бу хайысхага үлэ түргэнник сабаланырын туруорустулар.

Түмүгэр мунһах кыттылаахтара улуус дьаһалтата ыппыт үлэтин «ортонон» сыаналаатылар.

К. ОЛЕСОВ.

Тобус аһы хайдымыаһын!

БЫЫБАР ● 97

Урут талылыбыт депутаттар Госдумага, Президент Ил Түмэнгэ бары кандидаттар этэллэр: эһиги биһигини таллахтына, дьэ, тыа сирин дьонун олоһу туруоруохпут, уйгу олоһу аһалтарыаһыт дииллэрэ. Программалара тыа дьонун олоһун тупсарар туһунана. Быбардаммыттарын кэһнэ тыа сирин оболор уларыһы таһсыбата, төттөрүтүн күннэтэ ыары турар.

Бу буккуурдаах олох кэмигэр тыа дьон кэлэри турар Ил Түмэн быбардарыгар толкуйдаан быбардыр ордук буолуо диир саныбын. Нам улууһун быбардааччылар Ил Түмэнгэ Үөһэ, Аллараа палатаба биирдин депутаты талаллара буоллар биһиги депутаттарбыт тыа дьонун олоһун араһааччылаа этилэр.

Улууска Үөһэ палатаба 4, Аллараа палатаба 9 кандидаттар бааллар, оттон 30

№-дээх Нам—Кэбээйи быбардыр уокурукка Аллараа палатаба Кэбээйиттэн 2 эрэ кандидат баар. Мин санаабар, Нам улууһун быбардааччылар Аллараа палатаба 9 кандидатка тобус аһы куолаһытын биэрдэхпитинэ, Кэбээйи улууһун быбардааччылар икки кандидатка тэһигэ куолаһаахтаарына кинилэр кыайылааһын таһсыахтара.

Оһон, мин санаабар, улуус быбардааччылар чопчу биһир кандидатка куолаһытын холбуурбут буоллар кыайылааһын таһсыа этибит. Мин эһигини чопчу ыгырабын: Үөһэ палатаба Ларионов Егор Михайловичи, Аллараа палатаба Местников Гаврил Гаврильевичи быбардыргыт буоллар ордук буолуо этэ.

Иван ИВАНОВ, 1954 сыллаахтан быбардааччы, улуус бочуоттаах гражданина.

Эһиги уокуруккутугар турбут 9 кандидат ортоугар Михаил Иванович Слепцов баар. Хатас олохтоохторо кинини төһө да Абыйга төрөөбүтүн иһин, букатын хаан-уруу уолларыттан итэбэс санаабаттар: 60-с сылларга «Хатас» курдук республика биһир улахан совхозун ычатын чахчы биллэр баһылыга этэ. Хатастар кинини бу күнүгэ диири «Хомсомул Министр» диир таптаан ааттылларын үгүстүк истэ-

Туймаадаттан эбэрдэ!

бин. Дьон-сэргэ, ычат кинини итинник биллиһиннэ кистэлэнгин ким бабарар өйдүө дии саныбын.

Ил Түмэммитигэр кини курдук ханнык да мэһэһэ охтубат, чэһинэй, туруоруммут соругун тиһэбэр тиһэрдэр, боростуой үлэ киһитигэр олох чугас депутаттар түмүстэхтэринэ бары баһа өртүбүтүн талыт Президентимит

Михаил Николаевка куустирэх буолан, сахабыт норуота сарсыһы күнүгэр эрэл күһүрүү этэ.

Улуу Өлүөнэбит ыалды хочолорун дьонноро буоллаһпыт. Оһон бэйэ бэйэбиттэн тугу да кистэбэккэ кэпсэтэр кэммит чугаһаан иһэр — ол быбар күнэ. Оһон биһиги, хатастар, кини туттар уолбутун Михаил Слепцову өйүүргүтүгэр ыгы-

рабыт. Эһигини барыгытын бэйэтин салгын кутунаан сага дьонун соморулуу турар дьоллоомут улуу Максимыт төрөөбүтэ 100 сыла туолуутунан эбэрдэлибин. Эрдэлээн да буоллар кэлэн иһэр Сага Дьылынан! Улуу өбүгэлэрибит — Эһисэли Мымааһын, Туймаада Тыгынын курдук тулхадыйбат санааланыг, чэһигэн-тиргил буолунг. Праксovia ФЕДОРОВА, «Хатас» КП директора.

Олохтусту уларыйда... Мөккүөр ухханыгар киирэн, Коммунистическай идеяны уонна Советскай олобу кириити-кэлээччилэр тугу да эппиттэрин иһин, биһир кэнииттэн биһиги дойдубутугар дьонун-норуотун аһатар, таныннарар, үөрэт-тэрэр, эмитир туруктаах общество олох-суйбута. Бу общество гражданаара дойдубут инники кэскиллээбин төрүт саар-бахтаабат этибит. Сирдээн иһэр партия былааннара хайаан да туолуохтаахтарын толору итэбэйэммит сыйыа үлэни да, бириэмэни да сыаналаабат буолан испит эппиттэр. Ол түмүгэ биллэр — улуу дойдубут бытарыйда, хаһаайстыбата эстэр-эстибэт ыккардынан үгүс дьэ кэргэн тыын былдьаһыгар тугу гынааха, оҕоруоха сөбүн толкуйугар ыар баттатан олоһор...

70—80 сыллардаабы салалта дойдуну экономикатын сайыннарыга тугу оҕор-ботох буруйдаабын, тугу гынаахтаах эбитин туһунан билигин элбэти этиэххэ сөп... Дьыала онно буолбатах. Тохтоон, болбойон, кэнииттэн хайыһан, толкуйданан көрүүбүт — 1985 сылтан бэттэх, ааспыт 12 сыл биһигини туохха үөрэттэ? Саамай сүрүн түмүкпүт — онуоха билигин ким да саарбахтаабат буолуохтаах — биһигэ бэйэбиттэн ураты ким да, тугу да оҕорон биэрэн, утары уунуо суо-ба, аһы-таһаһы да, харчыны-үбү да, өйү-санааны да, Урукку олохтуп устан баран хаалбыт уонна ытаа да ыллаа төттөрү хайдах да гынан, бэл, коммунистары да былааска ордон, хаһан да төннөн кэ-лиэ суоба. Билигин баар усулбууһаттан, билигин олох ирдэбилиттэн ситэтэрэн суолбутун-испитин быһаарынаахпыттын наада — олох биһигини үлэни уонна бириэмэни сыаналырга үөрэттэ, салгы олох олоһор, сайдар туһуттан тугу ба-рытын ылсан оҕоруох курдуктук.

Бу кэм устата алыс халыга суох ты-нан баран, туруорумтук сорукартын чоп-чу билэр, үлэттэн чабыт, эрэйи-буру-йу саныларыннан тээн, производствонун сайыннарыга, үлэ миэстэтин элбэтигэ балай эмэ кыахтамыт, инникигэ эрэм-һиллээх эдэр дьон араҥата үөскээтэ. Бу араҥа биһир чабылхай холобурунан Ил Түмэн депутатыгар кандидат Дьөгүөссэ Судьаай буолар. Дьөгүөссэ 1963 сыл-лааха ыам ыйы 2 күнүгэр Нам улуу-һун Үөдэй бөһүөлүгэр мас кэрдээчи Афа-

насий Перфильевич уонна архивнай үлэ-һит Анна Семеновна Петровтар дьэ кэр-гэннэригэр төрөөбүтэ, омугунаан саха. Төһө да эдэр буоллар Дьөгүөссэ ому-нааһына суох баай олобу оҕорон кэллэ. Өссө оскуолаба үөрэнэ сылдьан доҕо-торун ортотугар сытытынан-хотуутунан биллэрэ. Оскуоланы бүтэрээт Москватаа-бы Шепкин аатынан театральнай учили-щеба үөрэххэ киирбитэ. Спордунаан үлү-һүйэн, көнүл тустууга кырата суох си-тинилэммитэ. Онтон олох күрүлгэнэ са-ха уолун өрө турбут Польшада советскай сэринлэр састааптарыгар бырахпыт. Дьөгүөссэ аан маннай онно көрбүтэ — тулхадыйбат курдук туруктаах общество суулан киирэн барытын.

Ил Түмэн депутатыгар кандидат СУДЬААЙ ДЬӨГҮӨССЭ ТУГУ ТУРУОРСАРЫЙ?

Дойдугар, рынокка көһүү кэмигэр, Дьөгүөссэ тугу барытын киһи ыар үлэ-нэн эрэ ситиһин сөп диин баҕа санаа-лаах эргиллибитэ.

... Андаатар тириитин, пантыны хому-йууну тэрийбитэ. Дьыала туһуттан Дьаа-ны хайаларын, Алдан систэрин суос-са-тын, ардыгар собуо-соботоун быһа-тылыра. Эһэбэ да түбэспиттээбэ, ууга да түһэ сыспыттааба. Ол да буоллар чо-рон соботох коммерсант конкуренцияны кыйан тулуйбатаба, урутаан былаан-наахтык үлэлээн, саҥа технологияны ба-һылаабыттар инникилээбиттэрэ.

Кредит бөһөнү ылан, эргин дьыалаты-нан эмиз дьарыктана сатаабыта. Киоск, маҕаһын да тутта сылдьыбыта, общест-веннай ас-үөл тэрилтэлэрин да аһа сыл-дьыбыта. Ол гынан баран, Саха сирин усулбууһатыгар эргининэн эрэ дьарык-танан киһи аһарда транспортнай орос-куоттан умайыан сөп.

Төһөлөөх эмэ үлэ үрдүнэн ситиһин кэ-лэн биэрбэтэбэ. Кредиттэри төнүнэрин кыһалбата эдэр киһиэхэ ыар сүгэнэр, өй-санаа туймуулуга буолбута. Ол ээрэри айылдаттан дьулуура, тулуура, эр санаа-

та ыар кэмнэри төлө көтөрүгэр көмөлө-сүттэрэ. Дьөгүөссэ оҕорон таһаарар производствонун эрэ тэрийдэххэ бала-һыаньынан тахсыаха сөп эбит диин өйдөбүлгэ кэлбитэ.

1995 сыллааха Судьаай Дьөгүөссэ түөрт төгүллээх Олимпийскай чемпион Александр Тихоновы, Олимпийскай чем-пион Роман Дмитриевы, ССРС боксаба чемпиона, аан дойду призера Александр Михайловы кытары бэйэлэрин производ-стволарын тэрийбиттэрэ. Аан бастаан италянскай оборудованиелаах бөккөрү-нэ аспытара. Аныгы технология боро-дууксуйатын себестомоһа кыратыттан дохуоттаах буолбута. Онтон сыйыа офис-таах, гаражтаах бүтүн база тутуллубута.

олобу оннугар киллэрин быстыспат си-тимнээхтэр. Судьаай программата биһи-ги олохтубутугар үөскээбит үчүгэй да, ута-ры да турар усулбууһалары аахсан оҕоһулуна.

Нэһилиннэһэбэ үлэ тийбэт, харчы суох. Ол аата үлэ миэстэтин үөскэтиэххэ наада. Үлэ миэстэтин производствонун эрэ тэнитэн элбэтиэххэ сөп. Производствонун тэнитэргэ үп, билин, опыт наада. Ол Дьө-гүөссэбэ баар. Туруктаах производство олохтоох нэһилиннэһэбэ туох баарыттан эрэ тэриллэн сөп. Ол аата хортуппуйу, оҕуруот аһын, эти, үүтү, маһы перера-боткалаһынтан саҕалыаха наада. Су-дьаай былааннарын олохто киллэрингэ көмөлөөх өрүтүнэн Президент М. Е. Ни-колаев экономическай программата буо-лар: Нам улууһугар газ кэлитэ боро-дууксуйа себестомоһун лаппа аччатар, Нам — Дьокуускай суолун асфальтаа-һын транспорт ороскуотун сарбийар.

Промышленность

— уталытыга суох Кэбээйи улууһун чобу хостуур промышленноһун өйүүр уонна сайыннарар республикатаабы про-грамманы ыһынарга,

— Саҥаар бөһүөлүгэ чохтон толору тугулукарыттан тахсар туһуттан чэ-чэки промышленноска, ас-үөл, балыгы астааһын промышленноһугар уо.д.а. аны-гы технологиялаах тэрилтэлэри аһан, ин-фраструктуратын сайыннарарга.

Үөрэх, доруобуйа харыстабыла, культура, спорт

— Медицинскэй тэрилтэлэр материал-най-техническэй базаларын сайдытыгар, эминэн-томунаан, матырыйалынан хаач-чыһыга өйбүл буоларга,

— Үөрэнээччилэр оскуолааабы произ-водствоннай предприятеларга үөрэнэр, үлэлэрин усулбууһаларын олохтуурга,

— Урдук ситиһиллээх үөрэнээччилэргэ, студенттарга, спортсменнарга: анал сти-пендиялары биэрин ситимни олохтуурга,

— Ыччат, орто уонна аҕа саастаах дьон сынһаланнарын боппуруоһугар дьингээх көмөнү оҕорорго.

«Лик» производствоннай фирма генеральной директора Дьөгүөссэ Судьаай быһбардааччыларыгар: Ким эмэ, хантан эмэ эйиэхэ көмөбө кэлэрин көһүтүмэ, бэй-эбэр бэйиң көмөлөс — экономиканы кризистан таһаарыга аллараттан тах-сыбыт инициативаны өйөөн диин ыһыгар. Өйүүр бөлөх.

ТОЛОРУ БЭЛЭМНЭЭХ, ЭРЭЛЛЭЭХ

учуутал уонна юрист буолла. Юридическай билигин салгы урдэтинээр Москва-ба Законодательство уонна Государственной тутуу Бүтүн Союзтаабы научнай-чин-чийэр институт аспиранту-ратыгар үөрэммитэ. Билигин юридическай наука кандида-тын степенни ылаары үлэлэ-һэ сылдьар.

Кини Нам улууһугар сүүр-бэттэн тахса сыл оҕорон уонна үлэлээн улуус сирин-уотун, үлэтин-хамнаһын, дьон-но-сөргөтүн бэрт үчүгэйдик билэр. Билигин куоракка да үлэлэтэр киирэ-тахса өрүү билэ, көрө-билэ сылдьар. Кини киһи быһытынан олус боростуой, көһө, судургу, эйбэс, үрдүк культуралаах табаарыс. Дьоннор ыйытар, туруорсар боппуруостарыгар болдомтолоохтук сыһыанна-һар. Хатын Арыы сельсове-тын исполкомун председате-линэн үлэлиир кэмизгар ким эмэ киһиэхэ наадыһан кэл-лэбинэ «Онно барабын, ма-на барабын олус ыксыбын, тиэтэйэбин кэлин кэлээр» днэччитэ суох, син биһир наа-даларын толору быһаараач-чы.

Билигин Саха республика-тын административнай-тер-риториальной тутулуун боп-пуруостарыгар бастайааннай правительственной комиссия эппиэттиир секретарынан үлэлиир. Кини билигинэн билигин урдэтинэр иһин дьаныһан туран, сүрүн үлэ-лэрин уонна киниэхэ сүктэ-риллибит общественнай но-воруускаларын толору сыл-дьан 1980 сыллааха СГУ биолого-географическай фа-культетын, 1988 сыллааха Бүтүн Союзтаабы юридичес-кай кэтэхтэн институтка киирэн Хабаровскайдаабы факультетын государствен-най тутуу салаатын сити-һиллээхтэн үөрэнэн географ-

ОИ ДУОРААНА сананар

«Энсиэли» хаһыакка сэт-тинньи 29 күнүгэр тахсыбыт Ф. Протопопов суругар тус бэйэм санаабын үлэстиэх-пин багардым.

Быһбардар чугаһаатахта-ры аайы кандидаттар киир-синилэрэ сытырхайан иһэр. «Энсиэли» хаһыакка араас үчүгэй ис хоһоонноох ыста-тыйалар тахсаллар. Миниги быһбардааччы буоларым быһытынан, иккис төрөөбүт дойдун оҕостубут Намым дьыно, ыччатарым төрөөбүт түөлбөлөрү, сизинэрим инни-ки олохторо хайдах буолара эмиз долгутар. Дьэ, онон хайдах хаачыстыбалаах кан-дидат депутат буолара бу улууска төрөөбүтүттэн төрөөбөтүттэн, кийиниттэн, күтүөтүттэн тутулууга суох дии саныбын. Биллэн ту-рар ким хайа төрөөбүт дой-дугун, дьонун-сөргөтүн ин-нинигэр ытык эһин толоруох-таах.

Манан сибээстээн быһбар-дааччы Ф. Протопопов де-путакка кандидат т. Слеп-цов Михаил Иванович туһу-нан: «Кэбээйи улууһун бы-һбардааччылар кинилэргэ үлэли сылдьыбыта ыраа-пытынан уонна сааһырбыты-нан киниэхэ улаханник эр-нэн элбэх куолаһы биэрэ-хтэрэ диин эрэммэппин» дии-

Дьон иннигэр иэстээх курдук «УЛУУСПУТУГАР ДЕПУТАТТАНАХПЫТЫНА САТАНАР» БЫСТАТЫАБА ХАРДА

битин сөбүлүү аахпатым. Хаһан баҕарар үлэһит киһи — салайааччы бэйтин кэ-нииттэн суолун-иһин бар дьонугар хаалларар.

«Киһи киһиттэн үөрэнэрэ, киһи киһиэхэ ымсыра, сү-гүрүэй саныра олоххо ба-һаам буоллаба дии. Ол да иһин киһи киһинин көрү-сүн, ытыктаһан эрдэбэ» дии-рэ биһиги аҕабыт Тэрэнтэй. Биһиргэ үлэлээбит атаһы-доҕорун кытта төһөлөөх эл-бэхтэ үлэ саҥа күнүнэн эр-дэлэспиттэрэ, Нам улууһун оччотооһу «Ленин суола» ха-һыат дьонно-сөргөбэ саҥат-тан саҥа сонуннаах, рубри-калардаах тахсарын туһугар кэспиттэрэ, сүбэлэспиттэ-рэ буолуой?! Холобура, бу мин иннибэр 1983 с. Саҥа Дьыллаабы бастакы нүөмэ-рэ. Сэттэ рубрикалаах, баай ис хоһоонноох тахсыбыт: быһаарылаах сыл сорука-ра, пятилеткатын толорбут булчут, биһиги селькорда-быт көмөлөрүөнүн, үчүгэй дьон туһунан кэспит, юбилейдаах сыл бастыгынара, Партизантан фоторепортаж, спорт сонуннара, Алаас уо-ла — М. Слепцов авторд эх Саҥа Дьыллаабы көр-күлүү.

Оччолорго биһиги коллек-тивныт төһө да кыра буол-лар профсоюзнай комитет-

тааба, партийнай тэрилтэ-лээбэ, бары үлэбэ дьобур-даах, эйэлээх, саҥаттан са-иһаны көрдүүр, ону олоххо түргэнник киллэрэр Михаил Иванович Слепцов редактор уустук үлэтин толорон кэ-кэ ситиһиллэрдээх үлэлээби-тин биһиги коллективныт дьыно, хаһыаты аҕаааччылар өйдүүллэрэ буолуо.

Михаил Иванович кытта көрүсүбүт, кэспиттэр эрэ ба-рыта кини дууһата ырааһын, киһи билилээбин, айылда-тан бэрлэлибит талаанын журналист быһытынан ди-ринник арыһарын, үрдүк культуралаабын, кыанарга-кыаммакка көмөлөһөрүн, ханник да былаас улары-һытыгар саныр санаатын булгуруппатын өйдүүр. Ах-сынньы 2 күнүгэр бдь. оп-туруунуһукка «Энсиэли» ха-һыакка «Аатырбыт отчука Е. А. Протопопова аһаҕас суруга» даҕаны туоһулуур.

Улуустарын аатырдыбыт-тар, дьин тохтуп көлөһүннэ-рин, доруобуйалара мөлтөөр дьэри мөхсүбүттэр Алексей Парников, Дмитрий Аргунов, Николай Шестаков, Инно-кентий Колесов, Егор Про-топопов курдук чулуу дьон иннигэр иэстээх курдук са-наһан тыа сирэ чөл турукка киириэбин санаһан, ол бары-

та Ил Түмэнгэ тийэн тү-мүллэрин, сокуон боростуой үлэ киһитин интэриһиттэн тирэйдирэн оҕоһулуохтаа-бын, онно бигэ эрэллээбин, уолуйбакка тугу эмэ гынаа-ха сүбэтин холбуурун этэр.

Сотурутаабыта үлэлээбит Намын сиригэр кэлин дьону-сөргүн, коллектив кытта көрүсүн саҥа таһаартарыт «Дьэ, доҕор» диин бэртээ-хэй кинигэтин улуус библио-текатыгар 20 экземпляр бэ-лэхтээтэ, «Энсиэли» хаһыат телемарафонугар атылаан туһанын диин 100 кинигэни редакцияба биэрдэ.

Мин Михаил Слепцову дьэ кэргэнин, «Эдэр Ком-муниста» Тэрэнтэй кытта биһиргэ үлэлээбит убайын, балтын Мотяны үчүгэйдик билэбин. Бары дьон-сөргэ дьылдаатын туһугар олоһор, үлэлиир, айар дьон.

Талааннаах журналист М. Слепцов үөрэх, культура, эмп эйгитин проблемаларын динриник билэр, тыа хаһа-йыстыбатын, быраабы харыс-тааһынга элбэхтик суруйар, туруулаһан үлэлиир киһини аҕабын. Талылар күннээх буоллабына ону толоруо диин эрэллээхпин.

М. ЛАЗАРЕВА.
Нам с.

БИИР ТҮМСҮҮНЭН

Ахсынньы 5 күнүгэр Нам улууһун партийнай тэрилтэ-тин партбюрога Ил Түмэн быһбарыгар улуус коммуни-стара, кинилэри өйөөччүлэр кыттыларын туһунан боппу-руоһу кэнигин ырытта. Муньабы партбюро секретара Терютин Михаил Иннокентьевич салайан ырытта.

Биллэрин курдук, Саха сирин коммунистарын уочара-та суох VI сьезинэн 30 №-дээх Нам—Кэбээйи быһбар-дыр уокуругар Ил Түмэн представителлэр палаталары-гар депутатка кандидаттынан журналистар Емельян Яро-славскай аатынан бириэмийэлэрин лауреата Слепцов Ми-хаил Иванович туруоруллубута. Киниэхэ итэбэллээх

Н. ГАВРИЛЬЕВ,
сэрин ветерана, улуус бочуоттаах гражданина.

Улуус коммунистара бэйэлэрин кандидаттарын иһин утумнаах үлэни ытарга сорок туруоруунулар.
Бэйэ корр.

Бары билэр, истэр, көрөр киһибит

Нам орто оскуолатын педагогической коллективин быыбардааччыларын улуус бары оскуолаларын, оҕо тэрилтэлэрин үлэһиттэригэр ыңырыыла

Билиги оскуолабыт 125 сыллаах юбилейгар бэлэтэмнин курдук, оскуолабытыгар үөрэммит элбэх, Саха сирин биллиилээх государственной-политической салайааччылар буолан үүнэн тахсыбыт М. К. Аммосов, И. Е. Винокуров, И. Н. Прядезников, З. П. Саввин у.д.а. аатарынан кин туттабыт.

Саха Автономнай Республикатын инники кэскилин, олобун иһин үлэлээн-хамсаан, норуот өйүгэр-санаатыгар үйэлэргэ хаалдылар.

Оттон бу ыарахан буккурудаах кэмгэ Саха Республикатын инники дьылбатын иһин кыахтаахтык үлэһит сүлдэр эмиз билиги оскуолабыт выпускнига Е. М. Ларионов.

М. К. Аммосов, И. Н. Прядезников, И. Е. Винокуров ол бириэмэҕэ үрдүкү законодательнай орган БСККСК уонна ССРС Үрдүкү Сэбиэтин депутаттара буолан, Саха сирин автономиятын кэскиллээх боппуруостарын элбэхтик туруорсан быһаартарбыттар.

Ларионов Е. М. билигин СР Государственной Мунньабын (Ил Түмэн) Уөһэ палататын салайарын таһынан Российской Федерация Сэбиэтин чилиэнэ буолан Саха сирин, Россия бүтүүнүн дьылбатын быһаарсар.

Нам улуунун газтааһын, атын ыарахан хаһаайыстыбаны боппуруостарыгар, оҕо тэрилтэлэригэр, капиталнай тутууга сыһыаннаах министерстволар үлэһиттэрин миэстэтигэр ыңыран таһааран, элбэх кэспэтиллэри, дьаһаллары ылсарын бары билэбит, истэбит, көрөбүт.

Билигин М. К. Аммосов төрөөбүтэ 100 сылыгар аналлаах республиканскай үбүлүйүнэй комиссия председателин солбуйааччы быһытынан дириг ис хоһоонноох үлэни көбүлээччи, толорторооччу буолар.

Нам орто оскуолатын быыбардааччылары бэйэбит уолбут, выпускникпыт, республика биһир үрдүк салайааччытыгар тийэ үүнэн тахсыбыт, улуустан депутат Ил Түмэн аһар болдьоһор күөгэйэр күнэ, айар, үлэһир талааһа аһыллан, өссө да элбэҕи эрэннэрэр.

Государственной Мунньахха (Ил Түмэнгэ) 18 №-дээх Намнаабы быыбардыыр уокурукка депутатка кандидат Е. М. Ларионов иһин куоласпытын биэрэбиз!

Быыбардааччылар мунньахтарын аатыттан СР үөрэбин туйгуна, оскуола директора А. ПОПОВА, инициативнай бөлөх аатыттан РФ үтүөлээх учуутала Г. ПОПОВ.

Депутатка кандидат

ЯКОМИН

Николай Викторович

быыбар иннинээҕи программа

КҮНДҮ БЫЫБАРДААЧЧЫЛАРЫМ!

Депутат үлэтэ киһиттэн элбэҕи эрэйэрин, бары ыараханын өйдөөн туран, Саха Республикатын Государственной Мунньагар (Ил Түмэнгэ) депутатка кандидатынан турарга сөбүлөһүмүн биэрдим. Мин кандидатурабын туруорбут уонна өйөөбүтү үлэ коллективтарыгар, быыбардааччылар түмүүллэригэр истиг махталбын тиэрдэбин!

Республика Государственной Мунньага (Ил Түмэн), маҕнайгынан, сокуону таһаарар уонна ону толорор ситэриилээх былаас органнара, республика социальной-экономической сайдыытын быһаарыыга көдүүстээхтик биһиргэ үлэһиттэрин ситиһиэхтээх. Бэйэм сурун сорукпун улуус олохтоохторун, тыа хаһаайыстыбатын уонна промышленнай тэрилтэ үлэһиттэрин интэриэстэрин көмүскээһини аабабын.

Күндү быыбардааччы! Эскэртүн, мин Эн өйөөбүлүнэн Государственной Мунньах (Ил Түмэн) депутата буолаһына, бу кыһалбалаах социальной-экономической быһыыны-майгыны, үл-харчы тийиһэтин, улуус олоҕо дьадыбытын бэлитээн туран манньк хайысхаларга үлэлиэм:

I. ОГОРОН ТАҕААРЫ УОННА ӨНӨ ЭЙГЭТИН САЙДЫЫТЫГАР

Тыа хаһаайыстыбатын тэрилтэлэригэр үгүс уларыы тахсыбытынан, тыа сирин саҕа миэстэни арыһыга, аналлаах программа олоххо киирээригэр.

Тыа хаһаайыстыбата огорон таһаарар аһын-үөлүн баттарар кыағы үөскэтигэ.

Чоһ уонна көмүс хостуур промышленность, суолуһун тутуу, айылҕа гааһын туһага таһаарыыга.

Тирээн турар кэмгэ «Саҥаардаабы» шахта үлэһит турарын ситиһэр программаны ылыныыга уонна олоххо киллэригэ.

Республикаҕа нолуок, сыана, кредит — үбү биэрин политиката табаары огорон таһаарааччы туһугар үлэлиэхтээх.

II. ОЛОХ-ДЬАҕАХ ЭЙГЭТИГЭР

Социальной көмүскэл көмөтө чопчу аадырыстаныахтаах, ахсаана аҕыһа эрээри тустаах киһитигэр дьинигээх көмөнү огоруу.

Үөрэҕирин, доробуйа харыстабылын салаалара куруук болгомто киһинигэр сылдыахтаах, бүгүнгү кыһалбаа ыктаран кадрдары ачаттар хайысханы тутуспакка, сөпкө туһаныны ситиһини.

Сүһүөхтээх үөрэх кэлим ситимэ республика научнай-чинчийэр үлэтин олох-дьаһах, экономика сайдар программатын кытта ыкса сибээстээхтик олоххо киллэри.

Нэһилиэнньэ үлэһит хааччылыылаах буолуутугар, кыаммат уонна элбэх оҕолоох ыал интэриэһин уонна быраабын көмүскэли ситиһини.

Нэһилиэнньэ олобун көмүскээлэ бары өттүнэн ситимнээх буоларын ситиһэр көдүүстээх сокуон төрүтүн огорору туруоруу.

Республикаҕа дьин олох таһымын кэмигэр таба быһаарар биһир нормативнай база баар буолуохтаах, ол эрэ түбэлтэтигэр уйгулаах олох туһунан кэспэтиэххэ сөп.

III. ЫЧЧАТ ПОЛИТИКАТА

Республика ыччата государство өттүттэн өйөөбүлээх буолар программатын ылынары туруоруу, ол сүрүн хайысхалара манньктар:

1. Ыччат үөрэнэр уонна үлэһир кыаҕын хааччыы. — Үлэтэ суох хаалыыны сэрэтэр сыалтан, үлэлээх буолуу уонна идээ туһааны сулууспатын, үөрэх бары ситимин кадры бэлэмнээһини кытта биһиргэ үлэлэти.

— «Ыччат практиката» (быстах кэмгэ үөрэтэр соруктаах үлэ миэстэлэрин арыһы) программаны олоххо киллэри.

— Оскуола, орто анал уонна үрдүк үөрэх тэрилтэлэригэр босхо үөрэтиһини оннуунан хааллары.

— Төлөбүрдээх үөрэххэ уонна республика тас өртүгэр үөрэнэр ыччакка кредит биэринитин тэрийини.

— Кыаммат дьонноох студенарга үп-ас өттүнэн көмөлөһүү.

2. Өй-санаа, эт-хаан өттүнэн ыччаты итин. — Ыччат общественной тэрилтэлэрин, оҕолор холбоһуктарын өйөөһүн.

— Спортивнай кулууптары, холбоһуктары өйөөһүн.

— Ыччат сынньалаҕын тэрийигэ бары өттүнэн кыттыһы.

— Обону уонна ыччаты буруйу огорууттан сэрэтэр үлэни күүһүрдүү.

— Арыгылааһыны уонна наркоманияны утары өйдөтөр үлэни күүһүрдүү.

УБААСТАБЫЛЛААХ БЫЫБАРДААЧЧЫ! Ахсынны 28 күнүгэр Саха Республикатын Государственной Мунньабын (Ил Түмэн) Бэрэстэбиттэлэрин палататыгар мин кандидатурабын өйөөн (миэхэ итэбэлгин биэрэн), мин туспар Эн куоласкын биэриг диэн эрэнэбин.

Эппит тылым, туруоруммут соругум туоларын туһугар, кыайтарбат да кыалларын туһугар өйбүн-санаабын уурум.

Николай ЯКОМИН.

Элбэҕи эппэт, мээнэни эрэннэрбэт

Бүгүн депутатка кандидат миэстэтэ быдыһахтаах бырта быата буолла. Ол сөп. Бу үлүгэр быһыы-майгы сатарыйбыт, дыадайы үксээбит кэмигэр бэйэтин убаастанар хайа киһи норуотун уйгутун туһугар ыалдыбакка туора туруой? Бүгүнгү быыбардааччы киһи мин атаһым, мин үөрэнээччим, мин биһиргэ үлэһит коллегам этэ дьин өйүнэн салайтаран куолаһын биэрэр бадалча уларыйда. Итин Ил Түмэн Үрдүкү палататыгар үлэһир депутат **Е. М. Ларионов** улуунун кыһалбатын сэргэ төрөөбүт республикатын сайдыытын, киһи инники кэскилин быһаарсар, олоххо киллэрэр сыратын иһин, депутаты билэрдик билбэттигин бары тэҥигэ ытыктыыр буолбуппут түмүгэр олобуран этэбин. Саҥа политической уонна экономической сыһыаннар Саха сирин инники кэскилин тэрийсэр, сүрүннүүр үрдүк научнай-технической биллилээх кадрдаах буоллаһытына эрэ цивилизованнай государстволары кытта тэҥигэ аахсыахпыт.

Аан дойдун аранатыгар бачча биллэн баран төттөрү хаамарбыт, бинтэр иһийэн хааларбыт бэйэбитигэр ороскуоттаах: инники дьулуһар күүспүтүн мөлтөтөхпүтүнэ элбэх киһилээх норуот быһыылар сүтэн, симэлийэн хаалыахпыт турар дии. 50—60-с

сылларга Арабскай Эмираттар бары государстволара тэбиэн итинтинэн дьарыгыран аһаан олоһор феодалнай дойдун эбит буоллаһына, кэлин ыччатын технической уонна тыл үөрэхтээн, киһилэринэн баһаам элбэх нефтерин хостотон, ону атын дойдуларга барыстаахтык атыылаан, ааттарын билбэт гына байдылар. Оһио бистар дыадагы киһи суох. Ол да иһин билиги дуо дэспит сайдылаах государстволар баһылыктара кыра угуохтаах, төбөтүн эриэн саалынан эриһиллээх Арафаты ытыстырын үөһэ иддэ сылдыалларын телевизорунан күннэтэ көрөбүт.

Умнумуобун, соторутаабыта хаалыылаах дойдулар: Собуруу Корея, кыра Сингапур, быычыкааан Тайвань наука уонна техника саамай наадалаах хайысхаларын туругурдан, Аан дойдуга инники күөһигэ тахсыбыттарын. Билигин экономикабыт сайдар сүрүн салаата — хайа промышленноһа (80%). Алмаһы, чоһу, гаһы, көмүһү, хорволдууну кыраалаан да батаран аһаантанган олоһобут. Хомойуох иһин, алмаһы ювелирнай оһоһука кубулдуууга, неби, маһы переработкалаһынга анал технологияны билбэпит түмүгэр үөрэхтээх омуктар үлэһир оборудованиеларын бэйэлэрэ аралан таһан билиги атыылыыр ба-

рыспытын аччатааллар. Саха сириттэн чугастарынан, уунан, сиринэн суол-иис турганник тутуулаах табыгастаабынан Азия уонна Тихэй океан бассейнарыгар олоһор омуктары кытта экономика сайдар бары ситимин билиги үрдүкү салалтабыт сотору киллэрэр бадалааһын болгомтово ылабын.

Оһон түг былыргыттан Саха мунньуунан кэлбит тулуурун, сырдыкка, уйгулаах олоххо тардыһар өйүн-санаатын ыччаптыт күүстээх ис дьулуруун уһунуунан промышленнай хайысхабыт, омук тылыгар идэлэнэргэ туһаайыахтаахпыт. Итинэн сибээстээн Саха сирингэр технической прогресы сайыннарага тэтимнээхтик уонна утумнаахтык үлэһир кыһалтаах киһини быыбардыабын.

Мин онук кандидатынан орто анал уонна үрдүк үөрэх систематыгар ыкса кыттан үлэһир **Н. С. Сивцеваны** сыаналыбын. Киһи хайа баһарар тэрилтэ салайааччыларын туруоруммут соругун ылынарар сахалы да, нууччалы да хомойдук кэспэтэр лоп-бааччы тыллаах, өйө-санаата күннээҕи көргө-нарга оһуустар батах, күлүү-элэк саҕатынан дьон итэбэһин сыһамыдаабаат, хас аһаҕас дуорунма аайы бэйэтин туруоруммат көһө сүрүннээх үлэһит. Киһи быһыытын үлэһит суол ортотугар хаалларбат,

хайа баһарар омугу кытта эйбээс сыһыаны тутуугар үрдүк культуралаах салайааччы, оһолоругар, көргөһүгэр ытыктанар кэрэ сигилилээх ийэ. Надежда Семеновна элбэҕи эппэккэ, мээнэни эрэннэрбэккэ хотой курдук эрдээхтик тутта сылдыара киһи билиһин дьинигэ, кыаҕа өссө ситэ туһанылыытабын туһунууру. Сир баайын хостуур, байытар салааларга үлэһир кылгас болдьоһоох үрдүкү үөрэхтэргэ Саха дьонун иитэн, үөрэтэн таһаары уонна тимир, уу суолларын идэлэрин толору баһылыр инженердэри бэлэмнээһинигэ барыллыр былааннарга, кэспэтиллэргэ **Н. С. Сивцева** депутат буоллаһына сокуон огорсон көмөлөһүү, олоххо киллэрснэ дьин бигэ эрэллээхпин.

Кылгас болдьоһоох үрдүк үөрэхтэр Саха сирингэр аһыллаллара билигин кэспэтигэ сылдыарын мин хаһыаттан араан чопчу билэбин. Үөрэтэр кадр суоһуттан эбэтэр ахсаан өттүнэн аҕыһаһыттан олоххо киирэрэ бытаарыа.

Намын дьон, чинг билилээх, талааннаах учуутал, кэспиллээх юрист ыччаттарбыт үөрэхтээх, үлэлээх буоллалларын киһи хааччыар кыһалтааһын санаан **Н. С. Сивцева** куоласпытын биэрэбиз.

В. ШАПОШНИКОВА,
Нам с.

Убаастабыллаах Нам—Кэбээни быыбардааччылары!

Олохпун уһансар, санаабытын ситиһэр, риниһитин төлкөлөһөр быһаарыылаах кэспэтиһит садаланна.

Буолаары турар быыбар сүгкэн улахан суолталамтыга өтө кестөр.

Дьэ, хайдах өйдөөх-санаалаах, депутат үлэтигэр дьобурудаах, норуот интэриэһигэр бэриниллээх киһини талабыт?

Бу ыйытык Саха сирин тилэри сүүрдэ.

Депутатынан, Президентин, үрдүкү сололохтортон тутулууга суох, баар, тахсар сыһыналары чабылбакка сирэй мыйар, кириһтиксээн эрэ мунурдаммакка инникини тымыктанан көрөр, олоһу уһансар киһи буолуохтаах.

Онук киһини дьонго-сэргэҕэ биллибит норуот депутата Иванов Афанасий Доросеевич буолар.

Этиллибиккэ дьүөрэлээн киһи сорох үлэтин, этиһилэрин аһан аһарар эбит буоллаһа, ол манньк:

— Президент **М. Е. Николаев** аатыгар депутатскай ыйытык огорон, республикаҕа таһаары тийээн аҕа-ыаҕа бэриллибит икки аһар триллион солкуобай кэ-

тэх илигэ киирэн туора барытын бопсубута;

— коммунальной ситим туругун өрө тардарга дьулуһан, билигин ити хайысхабыт сөптөөх үбү көрөрү ситистэ;

— хоту дьон сүрүн дьарыктарыгар: балыктааһынна, бултааһынна огорон таһаарар бордуукуһуларын переработкалаһыны киллэригэ анал үбү көрдөрөрү эмиз киһи ситистэ;

— сокуону айыыга толору үлэһит, хотугу норуоттар, тыа сирин дьонун интэриэстэрин көмүскээһинигэ лаппа туруулаһан 60-ча сокуонига сирэй үлэлэстэ;

— киһи хаһыакка таһаарар ыстатыйалара баар сыһаба тохтообокко инникини өтө көрүүлээх буолаллар, ол курдук Саха сирин Конституциятыгар Президент дьаһалтата, Правительство бэйэлэрин көмүскэнэр уларытын киллэрэр Сокуон барытын бэлэмнээбиттэрин сараалаан аһаҕастык ырытта;

— олох хаамытынан сирдэтэн Саха сирингэр омук инвистициятын киллэрингэ турунуулаахтык дьарыктанна. Ити үөһэ этиллибит чаччылар Афанасий Доросеевич

киһи быһыытын ситэри сайдыылааһын, олоххо толору көрүүлээһин, олохпун уһансарга анал биллилээһин уонна толлууга суоһун туһунуулар. Ол туһунан киһи биһиргэ үлэлээн кэлбит коллегалара, норуот депутаттара эмиз тоһоһолоһу бэлэтиһиллэр.

Афанасий Доросеевич сүрүн хаачыстыбатын — толлууга суоһун суруйааччылар **Николай Айбычанин** уонна **Андрей Кривошапкин** эмиз бэлэтиээн тураллар.

Саха итэбэһин сөргүтээччи, Улуу Уруг Ойуун **В. А. Кондаков** быыбардааччыларга ыгырытыгар Афанасий Доросеевичи Ньургунга хоолоһуна — бу эмиз киһи сүрүн хаачыстыбатын арыһы буолар.

Убаастабыллаах быыбардааччылар!

Үлэтинэн, өйүнэн-санаатынан, харса суох быһыытын биллибит киһилээх эрээри, тобо билиги түөлбө көрүүтүн мунурданньыт? Кэлэр олох социальной, экономической уларытыылары, буолаары турар политическай киирсиллэр биһигиттэн толору биллилээх, норуот интэ-

риһини түһэн биэрбэт, атыламмат, толлубат чабылхай депутаты ирдиллэр.

Онук киһини кандидатынан турбут Иванов Афанасий Доросеевич буолар.

Убаастабыллаах быыбардааччылар!

Баар кандидаттары тэҥнээн көрөн, бастыһнарын, Иванов Афанасий Доросеевичи талыары!

Бу ыгырыны аахпыт дьон, улуус түөлбөһүнэн туһуйлуубакка, Аммосовты, Ойуунускайды толкуйдаан, киһилэр кэс тылларын ылынан, республикабыт сайдар турууга хас биридибиттэн тутулууга билиһин туран, быыбар политическай хамсааһыныгар сирэй кытан, Иванов Афанасий Доросеевичи өйөөн биридиһиллээн, бинтэр агитационнай бөлөхтөрү тэрийэн, тулаһыр дьонгутугар санаабытын тиэрдим.

Олох ыарахаттарыгар оһон биэрбэт өтгө, куоласкытын Иванов Афанасий Доросеевичка биэри!

Депутатка кандидат Иванов Афанасий Доросеевичи өйүүр көбүлүүр бөлөх.

Телевидение программа

СРЕДА, 17

1-я программа. Канал ОРТ
06.00 «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.15 «Роковое наследство». 10.00 Тема. 10.40 В мире животных. 11.20 Домашняя библиотека. 11.25 Джентльмен-шоу. 12.00 Новости. 12.10 Программа «Вместе». До 13.00. 15.00 Новости. 15.20 «Насекомы». 15.45 «Классная компания». 16.10 Зов джунглей. 16.40 «Космическая полиция». 17.05 «До шестнадцати и старше. 17.30 «Секретные архивы мировых войн». 18.00 Новости. 18.20

ЧЕТВЕРГ, 18

1-я программа. Канал ОРТ
06.00 «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.15 «Роковое наследство». 10.00 «Что? Где? Когда?». 11.25 «Эти забавные животные». 12.00 Новости. 12.10 «Вместе». 15.00 Новости. 15.20 «Невероятные приключения Джонни Квеста». 15.40 Классная компания. 16.10 Лего-го 16.35 «Космическая полиция». 17.05 «До шестнадцати и старше. 17.30 «Секретные архивы мировых войн». 18.00 Новости. 18.20 «Роковое наследство». 19.00 Погода. 19.10 Час Пик. 19.35 «Эти забавные животные». 20.05 «В поисках утраченного».

ПЯТНИЦА, 19

1-я программа. Канал ОРТ
06.00 «Доброе утро». 09.00 Новости. 09.15 «Роковое наследство». 10.10 «Клуб путешественников». 10.55 Смак. 11.15 Домашняя библиотека. 11.25 «Играй, гармонь любимая». 12.00 Новости. 12.10 Программа «Вместе». 15.00 Новости. 15.20 «Финист — ясный сокол». 16.35 Улица Сезам. 17.00 Музыкальная программа «50х50». 17.30 «Секретные архивы мировых войн». 18.00 Новости. 18.20 «Роковое наследство». 19.05 Погода. 19.15 Здоровье. 19.45 Поле чудес. 20.45 «Спокойной ночи, малыши».

СУББОТА, 20

1-я программа. Канал ОРТ
07.40 «Повесть о чекисте». 09.10 Рыбачьи истории в программе «Ерш». 09.35 Лотто-миллион. 09.45 Слово пастыря. 10.00 Новости. 10.10 Домашняя библиотека. 10.30 Утренняя почта. 11.05 «Каламбур». 11.40 Смак. 12.00 Возвращение Третьяковки. 12.25 «За перевалами война». 12.55 Фильм «Выйти замуж за капитана». 14.30 Очевидное — невероятное. 15.00 Новости. 15.20 Моя семья. 16.00 Концерт Олега

«Роковое наследство». 19.00 Погода. 19.10 Час Пик. 19.35 «Золотая лихорадка». 20.10 Человек и закон. 20.45 «Спокойной ночи, малыши». 21.00 Время. 21.40 «Три мушкетера». Х/ф. 23.50 «Сафари черных наркочаронов». 00.35 Новости.

2-я программа. Якутск 07.00 «Утром...».

Канал «Россия» 07.30 Вести.
08.00 «Дежурная часть». 08.35 «Медицинский вестник» 08.20 «Стронг» представляет. 08.25 «Бизнес утро». 08.30 «Православный календарь». 08.40 Кроссворд. 09.10 «Товары — почтой». 09.15 «Лучше не бывает». 09.20 Национальный интерес. 09.50

2-я программа. Якутск 07.00 «Утром...».

Канал «Россия» 07.30 Вести.
08.00 «Дежурная часть». 08.15 «Мир здоровья». 08.20 «Стронг» представляет. 08.25 «Бизнес утро». 08.30 «Православный календарь». 08.35 «Дневник Московского международного

го». 20.45 «Спокойной ночи, малыши». 21.00 Время. 21.40 «Когда деревья были большими». Х/ф. 23.35 «Сериял «Каскадеры, Мир трюков». 00.00 «Кумиры, кумиры...». 00.40 Новости.

2-я программа. Якутск 07.00 «Утром...».

Канал «Россия» 07.30 Вести.
08.00 «Дежурная часть». 08.35 «Медицинский вестник» 08.20 «Стронг» представляет. 08.25 «Бизнес утро». 08.30 «Православный календарь». 08.40 Кроссворд. 09.10 «Товары — почтой». 09.15 «Лучше не бывает». 09.20 Национальный интерес. 09.50

2-я программа. Якутск 07.00 «Утром...».

Канал «Россия» 07.30 Вести.
08.00 «Дежурная часть». 08.15 «Мир здоровья». 08.20 «Стронг» представляет. 08.25 «Бизнес утро». 08.30 «Православный календарь». 08.35 «Дневник Московского международного

хоккейного турнира. 08.50 Торговый дом «Ле Монти». 09.00 «На заметку». 09.10 «Товары — почтой». 09.15 «Лучше не бывает». 09.20 Национальный интерес. 09.50 «Торговый дом». 09.55 «Товары — почтой». 10.05 «Санта-Барбара». 11.00 Вести. 11.30 Старая квартира. Год 1961. 12.25 «Люди и деньги». 12.50 Графоман. 13.05 Деньги. **Якутск. 13.25 «Түөлбө», г. Ленск.**

2-я программа. Якутск 07.00 «Утром...».

Канал «Россия» 07.30 Вести.
08.00 «Дежурная часть». 08.35 «Медицинский вестник» 08.20 «Стронг» представляет. 08.25 «Бизнес утро». 08.30 «Православный календарь». 08.40 Кроссворд. 09.10 «Товары — почтой». 09.15 «Лучше не бывает». 09.20 Национальный интерес. 09.50

2-я программа. Якутск 07.00 «Утром...».

Канал «Россия» 07.30 Вести.
08.00 «Дежурная часть». 08.15 «Мир здоровья». 08.20 «Стронг» представляет. 08.25 «Бизнес утро». 08.30 «Православный календарь». 08.35 «Дневник Московского международного

ИИРЭХ ТЫЛЛАР

Үөдэй нэһилиэгэр олорор күндүтүк саныыр, диригник ытыктыыр, таптыыр убайытын ЭВЕРСТОВ Константин Константиновичи үйэ агардаах үбүлүйүөнүн итинник-истинник эбэрдэлибит.

Эн эдэр сааскыттан үтүө суобастаах үлэбинэн, кизн холку майгыгынан кизн туттабыт, холобур огостобут. Барыбыт туһугар ахсаабат кыһамныы, сүбэг, көмөг, сылаас тапталыг иһин барба махталбытын этэбит.

Убайыг, сагастарыг, балыстарыг, бырааттарыг, кийинтэриг уонна сиэннэриг.

Дорогие наши коллеги Ольга Егоровна, Евдокия Тимофеевна!

Мы от всей души поздравляем Вас со знаменательным событием — присуждением Вам звания «Отличника культуры Республики Саха» — достойной наградой за ваш долгий неоценимый труд.

За это время Вами сделано немало и Вы заслуженно завоевали авторитет не только читателей, но и своих коллег библиотекарей.

Вы всегда чем-то необычны, оригинальные натурой люди, всегда на виду. Мы Вам желаем, милые подруги, крепкого здоровья, вечной молодой энергии, здоровья, красоты и обаяния. Счастья Вам и вашим близким!

Коллектив Намской улусной библиотеки им. Н. М. Рыкунова.

Реклама • Биллэриилэр • Реклама

ВНИМАНИЮ ВСЕХ ПРЕДПРИЯТИЙ И УЧРЕЖДЕНИЙ НАМСКОГО УЛУСА

Государственная налоговая инспекция по Намскому улусу в связи с предстоящей деноминацией денежных знаков с 1 января 1998 года предлагает всем налогоплательщикам — юридическим лицам явиться в отдел учета для сверки расчетов по налогам и платежам в бюджеты и внебюджетные фонды.

А также срочно предоставить бухгалтерские балансы и расчеты по налогам не отчитавшимся предприятиям и учреждениям.

Государственная налоговая инспекция по Намскому улусу извещает о том, что все пользователи ККМ (предприниматели и юридические лица независимо от форм собственности) необходимо подойти в ГНИ по Намскому улусу для получения акта формы 26-Д в срок до 26 декабря 1997 г.

Справки по телефону: 22-2-46. ГНИ по Намскому улусу.

«Ураанхай» маһанын кэлэн иһэр Сага Дьыллаабы бырааһынныгынан Сага дьыллаабы подароктары атылыыр.

Биридилээн дьонтон бородукта иһин төлөбүрүн товарнай талонунан ылар.

Курааннах бытыылканы тутар уонна нэһиликтэртэн курааннах бытыылка тутуох бадалаах дьону кытта дуогабар түһэрсэр.

Аһылыгынан эбэтэр уу харчынан атаһаһыга нэһиликтэртэн ынах этин уонна уулаах отуну тутар.

Ыйытылаһар телефон: 22-2-31 эбэтэр Ленскэй уул., 23 аадырыһынан.

1996 с. кулун тутар ыйга «Саханефтегаз» ННГК привилегированнай акциятын атыыласпыттар 213 каб. выпискадьытын ыларгытыгар.

Приватизация отдела.

Суһаллык ГАЗ-3307 бортовой атыыланар. 1992 с. выпуск, үчүгэй туруктаах уонна УАЗ-3962 1994 с. выпуск. Билсир телефонут: 26-1-69.

Сөбүгэр сыанаба газовой горелкалаах сага котел атыыланар. Билсир телефонут: 26-3-50.

Күндү ийэм, эбэбит, хос эбэбит Бөтүг нэһилиэгин ытык кырдыаһана үлэ, тыыл ветерана **БОБРОС**

Пелагея Афанасьевна 92 сааһыгар ыарахан кутурбанынан бары аймахтарбытыгар, билэр дьонугар иһитиннэрэбит. Кыһа, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ.

Күндүтүк саныыр таптыыр эдьийибит үлэ, тыыл ветерана **ПЕСТЕРЕВА**

Октябрина Ивановна эмискэ ыалдьан өлбүтүнэн дириг кутурбанынан бары билэр дьонугар иһитиннэрэбит.

1 Хомуस्ताахтан, Намтан, Хатырыктан, Бөтүгтэн Суздаלותар, Сивцевтэр, Максимовтар.

Күндү балтыбыт Салбагтан төрүттээх үлэ, тыыл ветерана куорат олохтообо **ПЕСТЕРЕВА-ДАНИЛОВА**

Октябрина Ивановна эмискэ ыалдьан өлбүтүгэр кэргэнигэр, күтүтүгэр дириг кутурбаммытын тиэрдэбит.

Бөтүгтэн С. С. уонна Д. И. Суздаלותар.

Бөтүг кырдыабаас олохтообо **БОБРОС**

Пелагея Афанасьевна ыалдьан өлбүтүгэр кыһыгар, сиэннэригэр, аймахтарыгар дириг кутурбаммытын тиэрдэбит. Сивцевтэр, Макаровтар.

Бөтүг нэһилиэгин дьаһалтата үлэ, тыыл ветерана **БОБРОС**

Пелагея Афанасьевна өлбүтүгэр бокуоньук аймахтарыгар, сиэннэригэр, кыһыгар дириг кутурбанын тиэрдэр.

«Энсиэли» хаһыат редакциятын, «Нам» ТРК, улуустаабы типография коллективтара редакторы солбуйааччыга Г. К. Эверстовка, кэргэнигэр Анна Яковлевнаа, оҕолоругар, сиэннэригэр тапталлаах абалара, эһээлэрэ, хос эһээлэрэ сэрин, үлэ ветерана, Кыһыл Сулус, Аба дойдуга Улуу сэриитин II степеннээх орденнарын кавалера **НОГОВИЦЫН**

Максим Егорович 79 сааһыгар ыарахан ыалдьан өлбүтүнэн дириг кутурбанын биллэрэлэр.

УВАЖАЕМЫЕ ГОСПОДА!

В СБЕРБАНКЕ РОССИИ К НОВОГОДИМ ПРАЗДНИКАМ ВЫ МОЖЕТЕ ОТКРЫТЬ НОВЫЕ ВИДЫ ВКЛАДОВ:

ДЕПОЗИТЫ «РОЖДЕСТВЕНСКИЙ» И «РОЖДЕСТВЕНСКИЙ — ПЛЮС»

Открываются с 20 ноября 1997 г. по 15 января 1998 г. включительно

Депозит «Рождественский» принимается в сумме от 500 тыс. руб. до 10 млн. руб. под процентную ставку 16,8% годовых (2,8% за установленный срок действия депозита)

Депозит «Рождественский — плюс» принимается в сум-

10 млн. руб. и выше под процентную ставку 18,6% годовых (3,1% за установленный срок действия депозита). Срок хранения депозитов — 2 месяца.

По вкладам установлена повышенная процентная ставка, которая остается неизменной в течение предусмотренного договором срока действия депозита

За время хранения депозита после истечения срока, на который он был внесен, доход выплачивается исходя из процентной ставки, установленной по вкладам до востребования.

По истечении установленного срока хранения депозит может быть переоформлен на любой другой вид вкладов.

Ждем Вас во всех учреждениях Сбербанка России, где Вы сможете открыть один из самых выгодных вкладов нашего банка!

Редактор В. Г. КАСЬЯНОВ.
ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — 21496, иллюстрация уонна реклама (секретариат) — 21640, Бухгалтерия — 21141. «Нам» телерадиостудия — 21632.

Сурукка ааккытын-суолугутун, үлэбитин, дыһэбит аадырыһын чуолкай ыйыг. Автор этэрэ мэлдьин хаһыат санаатыннын биир буолуохтаах дьин буолбат.

«Энсиэли» — Нам улууһун хаһыата; 678040, Саха Республика, Нам с. Октябрьской уул., 1. Учредителэр: Нам улууһун дьаһалтата, «Саха-полиграфиздат» национальная компания. С. Р. бэчээт уонна маассабай информация күндүтүкүүр региональной инспекциятыннан регистрацияламмат № Я 0095.

Нам улууһун типографията: 678040, Нам с. Ленскэй уул. 85. Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэч. лисс. Нэдиэлэү үстэ таһсар. Индексэ 54889. Тираһа 1696. Бэчээтэниэ 15.12.97 с. Сакааһын №-рэ 137